

**ความรู้ทางการเงิน
กล่องสีฟ้า
(ระดับมัธยมศึกษา)**

**โครงการ 3-Color Box
วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก
จังหวัดขอนแก่น**

สารบัญ

เรื่อง	หน้าที่
- การออม	1-5
- เริ่มต้นวางแผนการเงิน	6-7
- รอดแล้ว....เมื่อไหร่จะรวย	8
- 4 ขั้นตอนง่ายๆวางแผนการเงินเพื่อครอบครัว	9-11
- วางแผนการเงินอย่างชาญฉลาด รวยตั้งแต่ขั้นแรกกับ Plan Your Money	12-13
- ขั้นตอนในการวางแผนการเงิน	14-16

การออม

การออม เป็นการแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งเก็บสะสมไว้สำหรับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อไว้ใช้ในอนาคต เพื่อเวลาฉุกเฉิน เพื่อใช้ในสิ่งที่อยากได้หรืออยากทำ การออมส่วนใหญ่มักอยู่ในรูปแบบที่มีความเสี่ยงต่อการสูญเสียเงินต้นต่ำ และได้รับผลตอบแทนไม่สูงนักเมื่อเทียบกับการลงทุน เช่น การฝากออมทรัพย์ การฝากประจำ การซื้อสลากออมทรัพย์

สัดส่วนที่เหมาะสมในการออม

โดยทั่วไปควรออมเงินประมาณ 1 ใน 4 ของรายได้แต่ละเดือน อย่างไรก็ตามอัตราส่วนนี้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับรายได้ปัจจุบันและแผนทางการเงินที่วางไว้ เช่น หากเรามีแผนที่จะใช้เงินก้อนใหญ่ในระยะเวลาอันใกล้ อาจจำเป็นต้องออมเงินมากกว่า 1 ใน 4 เพื่อให้เราถึงเป้าหมายทางการเงินเร็วขึ้น แต่ถ้าเรามีรายได้น้อยและหนี้สินเยอะ ก็อาจลดการออมลง เพื่อนำเงินจำนวนนี้ไปทยอยผ่อนชำระหนี้สินที่มีให้หมดก่อน แล้วค่อยออมเพิ่มขึ้น เป็นต้น

วัตถุประสงค์ในการออม

อาจจะจัดสรรวัตถุประสงค์หลักได้เป็น 4 ส่วน ดังนี้

			
ออม เพื่อการฉุกเฉิน	ออม เพื่อเติบโต	ออม เพื่อวัยเกษียณ	ออม เพื่อการลงทุน
ควรมีจำนวนเท่ากับ รายจ่ายประจำ 6 เดือน เพื่อเก็บไว้ใช้ในกรณี เจ็บป่วย หรือมีเหตุ ให้ต้องใช้เงินก้อน อย่างเร่งด่วน	เป็นการออมระยะสั้น ถึงปานกลาง 1-5 ปี เพื่อนำไปใช้จ่ายใน สิ่งที่ต้องการ เช่น ท่องเที่ยว ซื้อของ ที่อยากได้ หรือ บริจาคเพื่อสังคม	เป็นการออมระยะยาว เพื่อใช้จ่ายเมื่อพ้นวัย ทำงาน และมีเพียงพอ สำหรับการดูแลสุขภาพ ทำกิจกรรมเพื่อความสุข ในชีวิตและลดภาระของ ลูกหลาน	เป็นการนำเงินออม ไปลงทุนให้เงินงอกเงย เช่น ซื้อพันธบัตร กองทุนรวม หุ้น ฯลฯ ซึ่งควรเลือกการลงทุน ที่เหมาะสมภายใต้ ความเสี่ยงที่ยอมรับได้

ปัจจัยที่ควรพิจารณาในการออม

เมื่อเราเริ่มออมเงินแล้ว สิ่งต่อไปที่จะต้องพิจารณาคือ เราจะเก็บเงินออมนั้นไว้อย่างไร หากจะเก็บเป็นเงินสดไว้กับตัว แม้จะนำมาใช้จ่ายได้ง่าย แต่ก็เสี่ยงต่อการสูญหายและไม่มีผลตอบแทนที่จะทำให้เงินออมงอกเงยได้ ทางเลือกของเราจึงอาจเป็นการมองหาผลิตภัณฑ์เพื่อการออมหลากหลายรูปแบบที่ออกโดยสถาบันการเงินต่าง ๆ เช่น

1. บัญชีเงินฝาก
2. ผลิตภัณฑ์คล้ายเงินฝาก

ซึ่งทางเลือกผลิตภัณฑ์เพื่อการออมให้เหมาะสมกับความต้องการและวัตถุประสงค์ในการออมนั้น สามารถพิจารณาได้จากปัจจัยต่อไปนี้

1. ผลตอบแทน

ผลตอบแทนจากการออม คือ ดอกเบี้ย ซึ่งมีความสำคัญมากต่อการออม เพราะยิ่งอัตราผลตอบแทนสูงเท่าไร เงินออมก็จะยิ่งงอกเงยรวดเร็วขึ้นเท่านั้น **ทั้งนี้** สามารถสอบถามข้อมูลอัตราผลตอบแทนของแต่ละผลิตภัณฑ์ได้จากสถาบันการเงินที่ต้องการ หรือ**ตรวจสอบ** อัตราดอกเบี้ยประจำวันของธนาคารพาณิชย์ได้จาก website ของธนาคารแห่งประเทศไทย

2. อัตราเงินเฟ้อ

อัตราเงินเฟ้อเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ "ค่าของเงิน" เช่น เมื่อก่อนซื้อข้าวราคาแถมงานละ 15 บาท แต่ปัจจุบันราคาเพิ่มขึ้นเป็น 30 - 50 บาท ราคาสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือ "เงินเฟ้อ" ทำให้เงินมีมูลค่า หรือ "อำนาจซื้อ" ลดลงเมื่อเวลาผ่านไป ดังนั้นดอกเบี้ยเงินฝากที่ได้รับนั้นจึงยังไม่ใช้ผลตอบแทนที่แท้จริง ต้องมีการหักผลกระทบจากเงินเฟ้อออกก่อน ดังนี้

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

= อัตราดอกเบี้ยในรูปตัวเงินที่ได้รับ - อัตราเงินเฟ้อทั่วไป

ทั้งนี้ สามารถดูข้อมูลอัตราเงินเฟ้อทั่วไป ได้จาก website ของธนาคารแห่งประเทศไทย ยกตัวอย่างเช่น หากนำเงินไปฝากประจำที่มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี หากอัตราเงินเฟ้อเท่ากับร้อยละ 3 ต่อปี ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงจะเท่ากับร้อยละ 1 เท่านั้น และในบางครั้งอัตราดอกเบี้ยเงินฝากอาจน้อยกว่าอัตราเงินเฟ้อ ซึ่งทำให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงติดลบ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เงินที่ออกมามากขึ้นไม่เพียงพอชดเชยค่าเงินที่เพิ่มขึ้น ในกรณีนี้ผู้ฝากอาจนำเงินจำนวนนี้ไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่สูงกว่า โดยสามารถศึกษาเรื่องการลงทุนเพิ่มเติมที่ การลงทุน

3. ระยะเวลาในการออม

เพราะการออมมีผลตอบแทน ดังนั้นยิ่งเริ่มต้นออมเร็วเท่าไร เงินก็จะยิ่งงอกเงยมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่นำเงินไปฝากแบบมีการคิดดอกเบี้ยทบต้น ดอกเบี้ยที่ได้จะถูกทบเข้ากับเงินต้นเดิม และกลายเป็นเงินต้นของงวดถัดไปเรื่อย ๆ ทำให้เงินงอกเงยได้เร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ หากเรามีการตั้งเป้าหมายทางการเงินไว้ ยิ่งเราเริ่มออมเร็วเท่าไร ภาระในการเก็บออมก็จะยิ่งลดลงเท่านั้น ยกตัวอย่างเช่น เราตั้งเป้าหมายออมเงินให้ได้ 1 ล้านบาทเพื่อการเกษียณ โดยได้อัตราผลตอบแทนเฉลี่ย 5% ต่อปี หากเริ่มออมตั้งแต่อายุ 31 ปี จะต้องออมเพียงปีละ 15,000 บาทเท่านั้น แต่หากเริ่มออมเมื่ออายุ 51 ปี จะต้องออมถึงปีละ 76,000 บาท ดังตารางด้านล่าง

ตารางแสดงการออมเงินเพื่อให้ครบ 1 ล้าน ยามเกษียณ

อายุ	เตรียมความพร้อมเมื่ออายุ 31 ปี		เตรียมความพร้อมเมื่ออายุ 51 ปี	
	ต้นปีออมเงิน	ปลายปีมีเงินทั้งสิ้น	ต้นปีออมเงิน	ปลายปีมีเงินทั้งสิ้น
31	15,000	15,750		
32	15,000	32,288		
33	15,000	49,652		
34	15,000	67,884		
35	15,000	87,029		
36	15,000	107,130		
37	15,000	128,237		
38	15,000	150,398		
39	15,000	173,668		
40	15,000	198,102		
41	15,000	223,757		
42	15,000	250,757		
43	15,000	278,979		
44	15,000	308,678		
45	15,000	339,862		
46	15,000	372,605		
47	15,000	406,986		
48	15,000	443,085		
49	15,000	480,989		
50	15,000	520,789		
51	15,000	562,578	76,000	79,800
52	15,000	606,457	76,000	163,590
53	15,000	652,530	76,000	251,570
54	15,000	700,906	76,000	343,948
55	15,000	751,702	76,000	440,945
56	15,000	805,037	76,000	542,793
57	15,000	861,039	76,000	649,732
58	15,000	919,841	76,000	762,019
59	15,000	981,583	76,000	879,920
60	15,000	1,046,412	76,000	1,003,716
ออมสะสม	450,000		760,000	

และหาก
ตั้งเป้าหมาย
การออมเงิน
ให้งอกเงย
เป็นเท่าตัว ก็
สามารถ
คำนวณ
ระยะเวลาใน
การออมง่าย
ๆ ได้ดังนี้

จากสมการ
จะเห็นได้
ว่ายิ่งอัตรา
ดอกเบี้ย
หรือ
ผลตอบแทน
ที่สูง
ระยะเวลา
การออม
เงินให้งอก

เงยเป็นเท่าตัวก็ยิ่งสั้นลง ยกตัวอย่างเช่น ถ้าเราออมโดยได้ดอกเบี้ยร้อยละ 4 จะต้องใช้เวลา 18 ปีเงินจึงจะออก
เงยเป็นเท่าตัว แต่ถ้าเราออมที่ดอกเบี้ยร้อยละ 6 เงินจะออกเงยเป็นเท่าตัวในเวลาเพียง 12 ปี

4. สภาพคล่องทางการเงินของผลิตภัณฑ์

สภาพคล่องทางการเงิน คือ ความยากง่ายในการเปลี่ยนสินทรัพย์ที่มีเป็นเงินสด สินทรัพย์ที่มีสภาพ
คล่องสูง จะสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้อย่างรวดเร็ว เช่น เงินฝากธนาคาร ส่วนสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ
จะต้องใช้เวลานานในการขายหรือเปลี่ยนให้เป็นเงินสด เช่น รถ ที่ดิน หรือ สิ่งของสะสม
ผลิตภัณฑ์เพื่อการออมแต่ละประเภทก็มีสภาพคล่องที่ต่างกัน เช่น การฝากออมทรัพย์จะมีสภาพคล่องสูง
สามารถฝาก-ถอนเงินสดได้ตลอดเวลา แต่ก็ได้รับผลตอบแทนเป็นอัตราดอกเบี้ยต่ำ ในขณะที่การฝากประจำ

แม้จะมีผลตอบแทนสูงกว่า แต่ก็อาจเรียกได้ว่ามีสภาพคล่องต่ำกว่า เนื่องจากหากถอนเงินออกจากบัญชีก่อนครบกำหนดเวลา ก็มักจะได้รับดอกเบี้ยต่ำกว่าที่ประกาศไว้

ดังนั้น เราจึงควรจัดสรรเงินออมให้สอดคล้องกับรูปแบบการใช้จ่ายและความจำเป็นทางการเงินของตนเอง เพื่อป้องกันปัญหาขาดสภาพคล่องหรือ "หมุนเงินไม่ทัน" จนต้องถอนเงินก่อนกำหนด หรือต้องกู้ยืมเงินมาใช้โดยไม่จำเป็น โดยสิ่งที่จะช่วยเราได้ก็คือการวางแผนการเงินและการทำบัญชีรายรับรายจ่าย ซึ่งนอกจากจะทำให้เรารู้ว่าเราจะต้องมีเงินที่มีสภาพคล่องสูง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายประจำแต่ละเดือน และเงินที่สำรองไว้สำหรับกรณีฉุกเฉินเป็นจำนวนเท่าใดเพื่อฝากเงิน 2 ส่วนนี้ไว้ในบัญชีออมทรัพย์ (แต่ควรแยกบัญชีกันเนื่องจากมีวัตถุประสงค์ต่างกัน) แล้วเรายังสามารถนำเงินส่วนที่เหลือมาออมด้วยการฝากประจำหรือนำไปลงทุนซึ่งได้ผลตอบแทนที่สูงกว่าเพื่อให้เงินงอกเงยมากขึ้นด้วย

5. อัตราค่าธรรมเนียมและข้อกำหนดต่าง ๆ

ผลิตภัณฑ์เพื่อการออมแต่ละประเภทจะมีข้อกำหนดและอัตราค่าธรรมเนียมที่แตกต่างกัน เช่น เงินฝากบางประเภทอาจมีข้อกำหนดว่าหากถอนเงินเกินจำนวนครั้งสูงสุดที่กำหนดก็ต้องเสียค่าธรรมเนียมการเบิกถอนเพิ่ม รวมทั้งอาจมีค่าธรรมเนียมกรณีบัญชีไม่เคลื่อนไหว ดังนั้น ก่อนการตัดสินใจควรศึกษาข้อมูลรายละเอียดให้เข้าใจอย่างใจต้องแท้ โดยสามารถสอบถามข้อมูลจากสถาบันการเงินนั้น ๆ หรือตรวจสอบข้อมูลค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมได้จาก [website ของธนาคารแห่งประเทศไทย](#) รวมถึงพิจารณาว่าผลิตภัณฑ์นั้น ๆ มีความเหมาะสมกับการดำเนินชีวิตและการใช้บริการทางการเงินของเราหรือไม่

6. ภาษี หัก ณ ที่จ่าย

โดยทั่วไปผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยเงินฝากจะถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย 15% แต่ก็มีผลตอบแทนการออมบางประเภทที่ได้รับยกเว้นภาษี เช่น

- ดอกเบี้ยจากเงินฝากออมทรัพย์ส่วนที่ไม่เกิน 20,000 บาท
- ดอกเบี้ยจากสลากออมทรัพย์
- ดอกเบี้ยจากเงินฝากประจำรายเดือน ตั้งแต่ 24 เดือนขึ้นไป (บุคคลธรรมดาสามารถใช้สิทธิฝากเงินในบัญชีประเภทนี้ได้เพียงบัญชีเดียว โดยยอดเงินฝากรวมต้องไม่เกิน 600,000 บาท และผู้ปกครองสามารถเปิดบัญชีในนามของผู้เยาว์ได้)

7. การคุ้มครองเงินฝาก

ศึกษาละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เรื่อง [บัญชีเงินฝาก](#) หัวข้อ [ต้องรู้อะไร...เมื่อไปฝากเงิน](#) ข้อ 4 เงื่อนไขการคุ้มครองเงินฝาก

เริ่มต้นวางแผนการเงิน

เวลาพูดถึง “ความมั่งคั่ง” คุณนึกถึงอะไร?

เชื่อหรือไม่... คำตอบของคนส่วนใหญ่เกือบร้อยทั้งร้อยจะนึกถึงภาพ

คนที่มี “รายได้สูงๆ”

“มีทรัพย์สินเงินทองมากมาย” หรือ “คนที่ใช้ชีวิตอย่างสุขสบาย” เพราะสิ่งเหล่านี้เปรียบเสมือนเครื่องหมายแสดงฐานะทางสังคมสื่อให้เห็นถึงความมั่งคั่งร่ำรวยของบุคคล

จึงไม่ใช่เรื่องแปลก... ที่ทุกวันนี้ เราเห็นผู้คนวิ่งวนอยู่กับการทำงานหาเงินไว้จับจ่ายใช้สอย หรือซื้อข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ เพื่อสร้างความสุข ความสะดวกสบาย และยกระดับฐานะตนเอง ซึ่งก็ไม่ใช่เรื่องเสียหายอะไร หากคนๆ นั้นรู้จักกินอยู่อย่างพอดี ไม่พยายามก่อหนี้ และมีเงินเก็บออมพอประมาณ แต่สำหรับคนที่ชอบกินอยู่เกินฐานะ ใช้จ่ายมากกว่าที่หาได้ ดิ้นรนกู้หนี้ยืมสิน ผ่อนทุกอย่างในชีวิตเท่าที่จะผ่อนได้ คนเหล่านี้แม้จะมีเฟอร์นิเจอร์รอบกาย แต่ก็มีหนี้สินรอบตัว อย่างนี้เราถือว่ายังไม่มั่งคั่ง

ถ้าอย่างนั้น... ความมั่งคั่งคืออะไรกันแน่?

“ความมั่งคั่ง” คือ เงินที่เหลืออยู่ หลังจากที่เราทรัพย์สินทั้งหมด ลบด้วยหนี้สินทั้งหมดของคุณ ยิ่งคุณมีทรัพย์สินสุทธิมากเท่าใด โอกาสที่จะนำเงินไปต่อยอดสร้างความมั่งคั่งก็ยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น สื่อให้เห็นถึงความมั่งคั่งร่ำรวยของบุคคล

ทรัพย์สิน

หักหนี้สิน

=

ทรัพย์สินสุทธิ
(ความมั่งคั่งสุทธิ)

แล้วจะรู้ได้อย่างไรว่ามั่งคั่งแล้ว?

หลายคนมักถามเชิงปนว่า “เมื่อไหร่จะรวย” หรือไม่ก็ “เมื่อไหร่จะมั่งคั่ง” เอาเป็นว่า... ก่อนจะมั่งคั่ง เราต้องอยู่รอดให้ได้ก่อน ดูง่ายๆ จาก...

$$\text{อัตราส่วนความอยู่รอด (Survival Ratio)} = \frac{\text{รายได้จากการทำงาน} + \text{รายได้จากทรัพย์สิน}}{\text{รายจ่าย}}$$

“รายได้จากทรัพย์สิน” หมายถึง รายได้หรือดอกผลที่มาจากทรัพย์สินลงทุนต่างๆ เช่น ?

- ดอกเบี้ย (เงินฝาก พันธบัตร หุ้นกู้)
- เงินปันผล (หุ้นสหกรณ์ หุ้นในตลาดหลักทรัพย์ฯ)
- กำไรจากการลงทุน (หุ้น หน่วยลงทุนในกองทุนรวม ฯลฯ)
- ค่าเช่า (บ้าน อาคาร ที่ดิน แท็กซี่ ฯลฯ)
- กำไรจากทรัพย์สินที่เพิ่มค่า (ทองคำ ของสะสม เช่น ภาพวาด หนังสือหายาก ฯลฯ)
- ค่าลิขสิทธิ์ (ทรัพย์สินทางปัญญา เช่น งานเขียน)
- รายได้จากการลงทุนทำกิจการของตนเอง กิจการในครอบครัว หรือลงทุนร่วมกับคนอื่นฯ ฯลฯ

รอดแล้ว เมื่อไหร่จะรวย?

หากอยู่รอดได้แล้ว วิธีที่จะทำให้รู้ว่าคุณมั่งคั่งและมีอิสรภาพทางการเงินแล้วหรือยัง ดูได้จาก...

$$\text{อัตราส่วนความมั่งคั่ง (Wealth ratio)} = \frac{\text{รายได้จากทรัพย์สิน}}{\text{รายจ่าย}}$$

ถ้าคุณมีอัตราส่วนความมั่งคั่งมากกว่า 1 ก็แสดงว่า... แม้คุณจะไม่ทำงาน คุณก็มีรายได้จากทรัพย์สินมากพอที่จะใช้จ่ายและใช้ชีวิตได้อย่างสุขสบายโดยไม่ต้องพึ่งพาใคร

ไม่ต้องหวาดผวากับเรื่องเงินๆ ทองๆ ว่าจะมีไม่พอใช้ แบบนี้แหละ... ที่เรียกว่า **“อิสรภาพทางการเงิน”**

ที่ทุกคนใฝ่ฝันหา

แม้ดูแล้วจะเป็นเรื่องยาก... ที่มนุษย์เงินเดือนทั่วไปจะมีอิสรภาพทางการเงินอย่างที่เราฝันไว้ เพราะหลายๆ คนยังพึ่งพิงรายได้จากการทำงานหรือเงินเดือนเป็นหลัก การเรียนรู้และให้ความสำคัญกับการวางแผนการเงินในทุกๆ ด้าน จึงเป็นเรื่องสำคัญที่คุณไม่ควรมองข้าม ไม่ว่าจะเป็น **การควบคุมค่าใช้จ่าย การ**

รอตแล้ว เมื่อไหร่จะรวย?

หากอยู่รอตได้แล้ว วิธีที่จะทำให้รู้ว่าคุณมั่งคั่งและมีอิสรภาพทางการเงินแล้วหรือยัง ดูได้จาก...

$$\text{อัตราส่วนความมั่งคั่ง (Wealth ratio)} = \frac{\text{รายได้จากทรัพย์สิน}}{\text{รายจ่าย}}$$

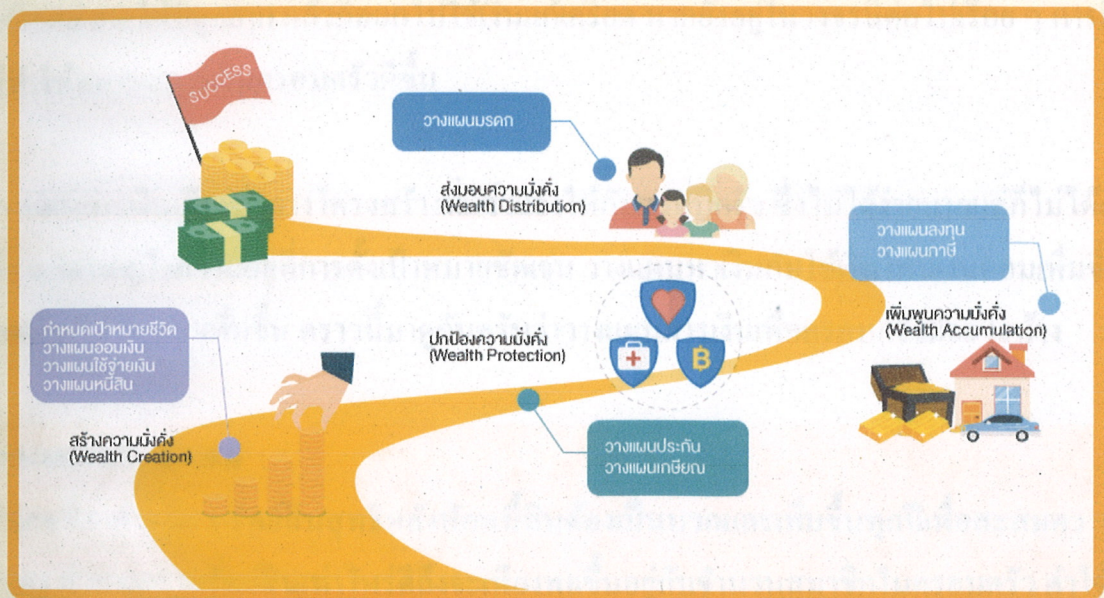
ถ้าคุณมีอัตราส่วนความมั่งคั่งมากกว่า 1 ก็แสดงว่า... แม้คุณจะไม่ทำงาน คุณก็มีรายได้จากทรัพย์สินมากพอที่จะใช้จ่ายและใช้ชีวิตได้อย่างสุขสบายโดยไม่ต้องพึ่งพาใคร

ไม่ต้องหวาดผวากับเรื่องเงินๆ ทองๆ ว่าจะมีไม่พอใช้ แบบนี้แหละ... ที่เรียกว่า **“อิสรภาพทางการเงิน”** ที่ทุกคนใฝ่ฝันหา

แม้ดูแล้วจะเป็นเรื่องยาก... ที่มนุษย์เงินเดือนทั่วไปจะมีอิสรภาพทางการเงินอย่างที่ฝันไว้ เพราะหลายๆ คนยังพึ่งพิงรายได้จากการทำงานหรือเงินเดือนเป็นหลัก การเรียนรู้และให้ความสำคัญกับการวางแผนการเงินในทุกๆ ด้าน จึงเป็นเรื่องสำคัญที่คุณไม่ควรมองข้าม ไม่ว่าจะเป็น **การควบคุมค่าใช้จ่าย การ**

บริหารหนี้สิน การออมเงินเพื่อเป้าหมายในอนาคต รวมถึงการทำประกัน เพื่อคุ้มครองความเสี่ยง การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอย่างคุ้มค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง... การลงทุนเพื่อต่อยอดเงินออมให้งอกเงยขึ้น ถือว่าเป็นเคล็ดลับสำหรับผู้ที่ต้องการอิสรภาพทางการเงินทุกคน ซึ่งเส้นทางที่จะนำพาคุณไปสู่ความมั่งคั่งและอิสรภาพทางการเงินประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอนง่ายๆ ได้แก่

4 ขั้นตอนง่าย ๆ วางแผนการเงินเพื่อครอบครัว

การสร้างบ้านให้น่าอยู่ประกอบด้วยการออกแบบลงตัวเหมาะกับการอยู่อาศัย วางโครงสร้างแข็งแรง รองรับทุกสถานการณ์ และตกแต่งสวยงามเพลิดเพลินใจ เฉกเช่นเดียวกับการสร้างครอบครัวที่เริ่มต้นจากความรัก พัฒนาความสัมพันธ์เรื่อยมาจนตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน เปรียบเหมือนการออกแบบชีวิต จากนั้นวางแผนเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นงาน เงิน เวลา ถูก เปรียบเหมือนการวางโครงสร้างที่แข็งแรงให้ชีวิตคู่ราบรื่น ต่อด้วยการใช้จ่ายหาความสุขไม่ว่าจะไปเที่ยวพักผ่อน ซื้อบ้านใหม่ ซื้อรถใหม่ เปรียบเหมือนการตกแต่งให้ชีวิตมีสีสันนั่นเอง

สภาพสังคมไทยปัจจุบันรับเอากระแสทุนนิยมเข้ามา ด้านหนึ่งชีวิตสุขสบายขึ้นแต่อีกด้านหนึ่งต้องยอมรับว่าใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือยขึ้นจนตัวเลขหนี้ครัวเรือนพุ่งสูง หลายครอบครัวสามีและภรรยาต้องทำงานทั้งคู่ช่วยกันหาเงินตัวเป็นเกลียวแต่สถานะการเงินของครอบครัวกลับไม่ดีขึ้นเลย ซึ่งปัญหามาจากขาดการวางแผนชีวิตที่ดีโดยเฉพาะขาดการวางแผนการเงินทำให้โครงสร้างครอบครัวไม่แข็งแรงนั่นเองแล้วชีวิตคู่จะราบรื่นได้อย่างไร หลายครอบครัวที่ประสบปัญหานี้เข้าสู่วงจรทำงานหนักแลกเงิน ไม่มีเวลาพักผ่อนดูแลสุขภาพ เครียดส่งผลให้มีลูกยาก แล้วก็ออกไปใช้เงินแก้เครียด หากยังอยู่ในวงจรนี้ต่อไปเรื่อย ๆ การมีรายได้เพิ่มจะไม่ทำให้สถานะการเงินครอบครัวดีขึ้น

วางแผนการเงินเป็นการวางโครงสร้างที่แข็งแรงให้กับครอบครัว ซึ่งไม่ได้ง่ายมากแต่ก็ไม่ได้ยากเกินความตั้งใจ หลักใหญ่ใจความอยู่ที่การตั้งเป้าหมายชัดเจน วางแผนหาเงินกับใช้เงินให้มีเงินออมเพิ่มขึ้น จัดพอร์ตทรัพย์สินให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น คราวนี้มาดูกันครับว่าวางแผนการเงินเพื่อครอบครัวมีอะไรบ้าง

1. ตั้งเป้าหมายการเงินชัดเจน

ตัวเลขที่สำคัญ คือ ทรัพย์สินสุทธิหลังหักหนี้สินต้องเป็นบวกและเพิ่มขึ้นทุกปีเพื่อสะสมความมั่งคั่งให้ชีวิตมั่นคง ส่วนมูลค่าทรัพย์สินเท่าไรดีถึงจะเพียงพอขึ้นอยู่กับจำนวนสมาชิกในครอบครัว ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของสมาชิกแต่ละคน และระยะเวลาที่ต้องเลี้ยงดู อย่างเช่น ตั้งเป้าหมายว่าจะมีทรัพย์สินสุทธิ 15 ล้านบาทภายในอายุ 60 ปี

(ตัวอย่างการคำนวณลองอ่านจากบทความ ตามล่าหา "ทรัพย์สินสร้างเงิน" เพื่อพิชิตเป้าหมายอิสรภาพทางการเงิน)

2. ทำงานการเงินให้เห็นสถานะการเงิน

งบที่สำคัญ คือ งบดุลและงบรายได้ค่าใช้จ่าย โดยงบดุลจะแสดงรายการทรัพย์สินทั้งหมดที่มี ลบด้วยหนี้สินทั้งหมดที่มี ส่วนที่เหลือจะเป็นมูลค่าทรัพย์สินสุทธินั่นเอง ขอแนะนำให้ทำงบปีละครั้งช่วงสิ้นปีเพื่อเห็นการเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินสุทธิในแต่ละปีครับ ส่วนงบรายได้ค่าใช้จ่ายจะแสดงรายการรายได้ทั้งหมดที่มี ลบด้วยรายจ่ายทั้งหมดที่มี ส่วนที่เหลือจะเป็นเงินออมนั่นเอง ซึ่งในทางปฏิบัติหากมีนิสัยใช้เงินเก่งเก็บเงินไม่ค่อยอยู่ ขอแนะนำให้หักเงินออมทันทีเมื่อมีรายได้เข้ามาอย่างน้อย 10% แล้วค่อยนำเงินที่เหลือไปใช้จ่าย

3. จัดการทรัพย์สินและหนี้สิน

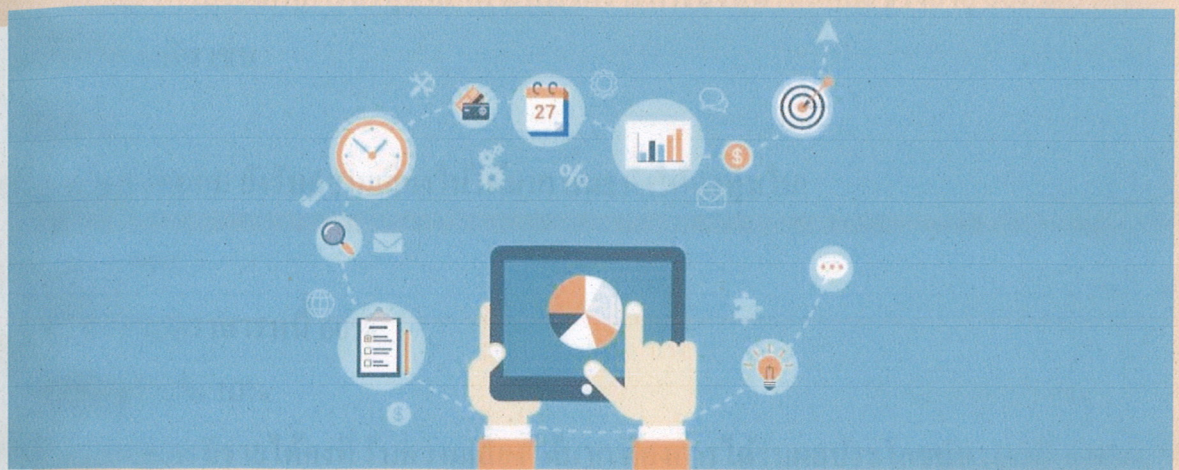
จุดสำคัญ คือ ทรัพย์สินต้องเพิ่มมูลค่าเอาชนะเงินเฟ้อให้ได้ ซึ่งประเทศไทยมีเงินเฟ้อเฉลี่ยประมาณ 3% ต่อปี แต่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เพียงแค่ 0.5% ต่อปี จึงควรมองหาช่องทางออมและการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าอย่างบัญชีเงินฝากประจำดอกเบี้ยสูง พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ ประกันชีวิต กองทุนรวม หุ้นในตลาดหลักทรัพย์ หรืออสังหาริมทรัพย์ให้เข้าไว้ด้วย ส่วนหนี้สินไม่ควรเกิน 2 เท่าของทรัพย์สิน เพราะถ้าจ่ายไม่ไหวจะกลายเป็นหนี้เสีย โดยหนี้ครัวเรือนส่วนใหญ่จะมาจากบ้าน รถยนต์ บัตรเครดิต และสินเชื่อเงินสด จึงไม่ควรสร้างหนี้เกินฐานะของครอบครัวดังคำที่ว่า นกน้อยทำรังแต่พอตัว

4. จัดการรายได้และรายจ่าย

จุดสำคัญ คือ รายได้ต้องมากกว่ารายจ่ายพอสมควร และรายได้ต้องมีหลายทางเพื่อเป็นหลักประกันว่าหากรายได้หลักสะดุดยังคงมีรายได้จากทางอื่นเข้ามาเสริมอยู่ โดยรายได้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ รายได้จากเงินเดือนกับรายได้จากทรัพย์สินสร้างเงิน รายได้แบบหลังคนส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญแต่จริง ๆ แล้วสำคัญนะครับ เมื่อวันที่ยุคทำงานประจำรายได้จากทรัพย์สินสร้างเงินจะยังคงมีอยู่ต่อไป ส่วนเรื่องรายจ่ายต้องแยกแยะให้ได้ว่าอะไร คือ รายจ่ายจำเป็นกับรายจ่ายฟุ่มเฟือย ซึ่งรายจ่ายฟุ่มเฟือยลดได้ก็จะดีครับ แม้ว่าทำให้มีความสุขแต่อาจทุกข์ในระยะยาว

วางแผนการเงินอย่างชาญฉลาด รวยตั้งแต่ขั้นแรกกับ **Plan Your Money**

การที่เราจะบรรลุเป้าหมายสักอย่างได้นั้น สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งก็คือ การวางแผนอย่างเป็นขั้นเป็นตอน และการทำตามแผนที่วางไว้ได้อย่างมีวินัย เป้าหมายทางการเงินก็เช่นกัน ไม่ว่าคุณจะอยู่ในช่วงอายุใด หรือมีเป้าหมายการออมเป็นเช่นไร ลองให้ **Plan Your Money** เป็นที่ปรึกษาเพื่อช่วยให้คุณถึงเป้าหมายกันครับ

Plan Your Money เป็นเว็บไซต์จากธนาคารกรุงศรีอยุธยา ที่ช่วยให้เราวางแผนการเงินได้ง่ายขึ้นด้วยเครื่องมือต่าง ๆ เช่น แบบประเมินความเสี่ยงก่อนลงทุน เครื่องคำนวณภาษี คำแนะนำการจัดพอร์ตตามช่วงอายุ รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับการลงทุน วันนี้ผมมีไอเดีย และตัวอย่างวิธีการวางแผนการเงินจาก **Plan Your Money** มาฝากกันครับ

เริ่มจากมือใหม่ที่ยังอยู่ในช่วงของการวางแผนการลงทุน เราสามารถเพิ่มมูลค่าของเงินออมได้ทันที ด้วยการแบ่งรายได้ในแต่ละเดือนออกเป็นสองก้อน ก้อนแรกเป็นค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในแต่ละเดือน โดยนำไปฝากไว้ในบัญชี “ออมทรัพย์จัดให้” ซึ่งมีข้อดี คือ ฟรีค่าธรรมเนียมสำหรับการจ่ายบิล กดเงิน ทำให้เราประหยัดค่าใช้จ่ายลงได้ ส่วนเงินก้อนที่สอง ให้เก็บเป็นเงินออมไว้ในบัญชี “ออมทรัพย์มีแต่ได้” ซึ่งมีข้อดี คือ ให้ดอกเบี้ยสูงกว่าบัญชีออมทรัพย์ทั่วไป และมีสภาพคล่องสูง เห็นไหมครับว่า เพียงแค่การบริหารบัญชีเพียงเล็กน้อย ก็ทำให้เราประหยัดค่าใช้จ่าย และเพิ่มรายได้ได้ทันทีครับ

จากนั้น เราสามารถวางแผนการลงทุนเพิ่มเติมให้กับเงินออม เพื่อเพิ่มโอกาสในการรับผลตอบแทนที่สูงขึ้น ทำให้เราเข้าสู่เป้าหมายการออมได้เร็วขึ้น โดยเริ่มจากการเข้าไปทำแบบประเมินสุขภาพทางการเงิน เพื่อตรวจสอบความคล่องตัวทางการเงิน และภาระหนี้สิน รวมทั้งทำแบบทดสอบประเมินความเสี่ยงที่รับได้ในการลงทุน เพื่อมองหาประเภทการลงทุนที่เหมาะสม เพราะการลงทุนในแต่ละช่วงอายุ ย่อมมีเป้าหมาย และ lifestyle ที่แตกต่างกัน เช่น

วิภาดา มือใหม่หัดออม ยังรับความเสี่ยงไม่ได้มาก แนะนำให้ลงทุนใน:

- เงินฝาก 30%
- กองทุนรวมตราสารหนี้ 60%
- และประกันภัย 10%

วิศรุต อยู่ในวัยทำงาน มีรายได้คงที่ รับความเสี่ยงได้มาก ต้องการได้รับผลประโยชน์ทางภาษี แนะนำให้ลงทุนใน:

- เงินฝาก 5%
- กองทุนรวมตราสารหนี้ 5%
- กองทุนรวมตราสารทุน 70%
- ประกันภัย 20%

วิวัฒน์ อยู่ในวัยสร้างครอบครัว ทำงานประจำ มีรายได้คงที่ รับความเสี่ยงได้พอสมควร และต้องการได้รับผลประโยชน์ทางภาษี แนะนำให้ลงทุนใน:

- เงินฝาก 10%
- กองทุนรวมตราสารหนี้ 20%
- กองทุนรวมตราสารทุน 50%
- ประกันภัย 20%

นอกจากจะวางแผนการเงินตามช่วงวัยตามตัวอย่างข้างต้นแล้ว เรายังสามารถใช้เครื่องคำนวณใน Plan Your Money เพื่อวางแผนการลงทุนสำหรับเป้าหมายการออมในระยะสั้นได้ด้วย เช่น

วิสูตร มีเป้าหมายการออมในระยะสั้น เพื่อนำเงินไปดาวน์คอนโด โดยตั้งใจออมเงิน 8,000 บาทต่อเดือน เป็น

ระยะเวลา 12 เดือน หลังการทำแบบประเมิน พบว่าวิสูตรสามารถรับความเสี่ยงได้ในระดับต่ำมาก และจากการคำนวณ Plan Your Money แนะนำให้ลงทุนในเงินฝากประจำ 40% และกองทุนรวมตราสารหนี้ 60% โดยประเมินผลตอบแทนที่ 3.30% ต่อปี จากการลงทุนเช่นนี้ วิสูตรจะมีเงินออม ประมาณ 97,465 บาท ในอีก 12 เดือนข้างหน้า

แต่เนื่องจากวิสูตรต้องการสำรองเงินไว้ให้มากกว่า 1 แสน จึงปรับแผนการลงทุน โดยเพิ่มเงินออมเป็น 8,500 บาทต่อเดือน และยอมรับความเสี่ยงเพิ่มขึ้นเป็นระดับปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ทำให้ Plan Your Money ปรับการลงทุนเป็นเงินฝากประจำ 20% กองทุนรวมตราสารหนี้ 60% และกองทุนรวมตราสารทุน 20% เพื่อผลตอบแทนการลงทุน 5.30% ต่อปี ด้วยระยะเวลาการออมเท่าเดิม วิสูตรจะมีเงินออมเพิ่มขึ้นเป็น 104,515 บาท จากการคำนวณข้างต้น วิสูตรสามารถวางแผนการออมได้ชัดเจนขึ้นว่า เขาควรลงทุนด้วยเงินเท่าไร และนำไปลงทุนอย่างไร

นี่เป็นเพียงตัวอย่างการใช้เครื่องมือใน Plan Your Money เพื่อช่วยให้เรามีแผนการลงทุนที่ชัดเจน และเริ่มต้นการลงทุนได้อย่างมั่นใจ เพื่อน ๆ สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติม และลองใช้เครื่องคำนวณได้ที่ Plan Your Money

ขั้นตอนในการวางแผนการเงิน

1. กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางการเงิน

ในการวางแผนการเงิน ควรจะเริ่มจากการมีเป้าหมายคร่าวๆว่า เราอยากบรรลุเป้าหมายทางการเงินในเรื่องอะไร และต้องใช้เวลาเท่าไร เช่น

- อยากเกษียณการทำงานตอนอายุเท่าไร ตอนนั้นอยากมีเงินใช้เดือนละเท่าไร
- อยากเตรียมทุนการศึกษาให้ลูกเรียนถึงระดับไหน ค่าใช้จ่ายเท่าไร
- หรืออยากวางแผนจัดสรรมรดกให้ลูกหลาน ต้องทำอย่างไร

เป้าหมายที่กำหนดขึ้น อาจเป็นเป้าหมายเดียว หรือ เป้าหมายผสมผสานเต็มรูปแบบก็ได้

2. รวบรวมข้อมูล

เป็นการรวบรวมข้อมูลทางการเงิน ทั้งของตนเอง ครอบครัว และภาวะรอบล้อมทางเศรษฐกิจ เพื่อเป็น

ฐานในการวิเคราะห์ เช่น รายรับ , รายจ่าย , ทรัพย์สิน , หนี้สิน , ภาระผูกพัน , ดอกเบี้ย หรือทิศทางการลงทุนในปัจจุบันและในอนาคต

3.วิเคราะห์และประเมินสถานะทางการเงิน

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อหาสถานะทางการเงินปัจจุบัน ว่าตอนนี้มีเงินเก็บสุทธิเท่าไรแล้ว ยังขาดอีกเท่าไรเพื่อที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และมีทางเลือกอะไรบ้างที่จะบรรลุเป้าหมายนั้น

4.จัดทำแผนการเงิน

หลังจากวิเคราะห์เงื่อนไขและข้อจำกัดต่างๆแล้ว ให้ประเมินทางเลือกที่ดีที่สุด แล้วเขียนแผนการเงินที่สอดคล้องกับเป้าหมายของเรา ภายใต้อสมมติฐานและข้อมูลที่รวบรวมไว้

5.นำแผนไปปฏิบัติ

เป็นการปฏิบัติตามแผนที่ได้เขียนไว้ ว่าต้องลงมือทำอะไรบ้างในกรอบเวลาเท่าไร เช่น ต้องออมให้ได้เดือนละเท่าไร ต้องนำเงินไปลงทุนอะไรบ้าง หรือ ต้องทำประกันภัยเพิ่มในเรื่องอะไรบ้าง โดยต้องมีการตรวจทานด้วยว่า ได้ทำครบพอที่จะบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

6.ติดตามและกำกับให้เป็นไปตามแผน

หลังจากปฏิบัติไปได้ระยะหนึ่ง ต้องหมั่นตรวจสอบและประเมินผลที่เกิดขึ้นว่า ได้ผลตามที่คาดหวังหรือไม่ สมมติฐานที่วางไว้มีการเปลี่ยนไปหรือไม่ อย่างไร และควรจะมีการปรับเปลี่ยนแผนให้สอดคล้องกับภาวะการณ์ที่เปลี่ยนไปหรือไม่ ซึ่งโดยทั่วไปเราจะมีการทบทวนแผนการเงินปีละ 1 ครั้ง

7.ทบทวนและปรับปรุงแผนอย่างสม่ำเสมอ

คนที่ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินได้ตามที่ต้องการมักเกิดจากการไม่มีวินัยในตนเองหรือไม่สามารถปฏิบัติตามแผนการเงินที่วางไว้ได้

ในขณะเดียวกันการปฏิบัติตามแผนการที่วางแผนไว้อย่างเคร่งครัด ไม่มีความยืดหยุ่นก็อาจทำให้ไม่ประสบความสำเร็จได้เช่นกัน เพราะแผนการเงินที่จัดทำไว้มักถูกรบกวนโดยปัจจัยหลายด้าน เช่น ความมั่นคงในอาชีพ ภาวะเศรษฐกิจ สถานภาพทางสังคม อัตราผลตอบแทน นโยบายของรัฐบาล ความมั่นคงทางการเมือง เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีความไม่แน่นอน มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

การวางแผนการเงินที่ดี จึงควรมีการทบทวน (Review) และปรับปรุง (Revise) แผนให้สอดคล้องกับ
สถานการณ์ปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การเดินทางไปยังเป้าหมายเป็นการเดินทางที่อยู่บนเส้นทางแห่ง
ความเป็นจริง

